II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 12ης Μαρτίου 1997

σχετικά με κρατική ενίσχυση υπέρ της Aircraft Services Lemwerder (ASL)

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(97/753/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93, παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρθρο 93, να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους,

Εκτιμώντας ότι:

I

Στις 30 Μαΐου 1995, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 για ενίσχυση που χορηγήθηκε από τις αρχές του ομόσπονδου κράτους της Κάτω Σαξονίας στην Aircraft Services Lemwerder GmbH (ASL), επιχείρηση που ειδικεύεται στη συντήρηση και στην ανακαίνιση πολιτικών αεροσκαφών. Η επιχείρηση βρίσκεται στο Lemwerder, υποβαθμισμένη περιοχή, επιλέξιμη για περιφερειακές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ από 1η Ιανουαρίου 1995.

Μέχρι το 1993 η εγκατάσταση αποτελούσε μονάδα της DASA, η οποία τότε αποφάσισε να την κλείσει εγκαταλείποντας τη δραστηριότητα της συντήρησης και προσαρμογής πολιτικών αεροσκαφών στο Lemwerder και μεταφέροντας το στρατιωτικό σκέλος από το Lemwerder στην εγκατάσταση της DASA στο Manching στη Βαυαρία. Προκειμένου να συνεχιστεί η λειτουργία της μονάδας πολιτικών αεροσκαφών στην εγκατάσταση του Lemwerder, το κράτος της Κάτω Σαξονίας επενέβη και διαπραγματεύθηκε με τη DASA μια συμφωνία με σκοπό τη συνέχιση λειτουργίας του πολιτικού σκέλους της εγκατάστασης στο Lemwerder. Επιπλέον, ανέθεσε σε εταιρεία συμβούλων την εκπόνηση μελέτης σχετικά με τις δυνατότητες συνέχισης και συντήρησης πολιτικών αεροσκαφών ως ανεξάρτητης δραστηριότητας.

Η μελέτη απέκλεισε την DASA ως δυνητικό εταίρο της μονάδας στο Lemwerder. Η DASA αποφάσισε να σταματήσει τη συντήρηση πολιτικών αεροσκαφών διότι η εν λόγω δραστηριότητα δεν ήταν πλέον οικονομικά αποδοτική λαμβάνοντας υπόψη την κατακόρυφη πτώση τιμών και το πλεονάζον δυναμικό σε παγκόσμιο επίπεδο.

Κατά συνέπεια, προϋπόθεση για τη συνέχιση της λειτουργίας της μονάδας στο Lemwerder αποτελούσε η λήψη δραστικών μέτρων σχετικά με το προσωπικό, το ωράριο εργασίας και τους μισθούς.

Η έκθεση κατέληγε στο συμπέρασμα ότι στον κλάδο υπάρχει πλεονάζον δυναμικό υπολογιζόμενο σε 25-30 %, το οποίο δεν αναμένεται να μειωθεί, ενώ η ετήσια αύξηση της ζήτησης θα είναι μόνο 3-4 %, με αποτέλεσμα να εκτιμάται ότι η διαμόρφωση των τιμών θα εξαρτάται από τους αγοραστές ακόμα και μετά το έτος 2000. Για το λόγο αυτό, προτάθηκε οι δραστηριότητες της μονάδας στο Lemwerder να επικεντρωθούν σε πρώτου και δευτέρου βαθμού συντήρηση, σε τεχνικές μετατροπές, στην ανακαίνιση, στον εξοπλισμό, στη βαφή και στην επισκευή πολιτικών αεροσκαφών. Οι δραστηριότητες αυτές μπορούν, μεταξύ άλλων, να συμπληρωθούν από εργασίες E&A, τεχνικοοικονομικής υποστήριξης, εκπαίδευσης και συντήρησης και επισκευής εξαρτημάτων.

Με βάση αμοιβή 44 δολάρια ΗΠΑ ανά ανθρωποώρα για τη συντήρηση πρώτου βαθμού και 75 δολάρια ΗΠΑ για τη βαφή και με βάση ισοτιμία 1 δολάριο ΗΠΑ = 1,7 γερμανικά μάρκα (σημερινή ισοτιμία περίπου 1,65 γερμανικά μάρκα, ύστερα από δύο έτη σταθερής ισοτιμίας 1 δολάριο = 1,50 γερμανικά μάρκα), η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι για τη μονάδα στο Lemwerder απαιτούνται τουλάχιστον 400 000 ανθρωποώρες εργασίας και ετήσιος κύκλος εργασιών περίπου 42 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα για να είναι οικονομικά βιώσιμη.

Με βάση την ανωτέρω έκθεση, το κράτος της Κάτω Σαξονίας αποφάσισε να ιδρύσει νέα εταιρεία με την επωνυμία ASL Aircraft Services Lemwerder GmbH (ASL). Η εν λόγω εταιρεία αγόρασε όλα τα στοιχεία του ενεργητικού της μονάδας της DASA στο Lemwerder έναντι ενός γερμανικού μάρκου. Το κράτος της Κάτω Σαξονίας αποφάσισε να χορηγήσει ονομαστικό κεφάλαιο ύψους 10 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων, από τα οποία τα 3,25 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα καταβλήθηκαν αμέσως. Το υπόλοιπο, σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές επρόκειτο να καταβληθεί πριν από το τέλος του 1996. Η ASL ανήκει εξ ολοκλήρου σε θυγατρική της Norddeutsche Landesbank Girozentrale, η οποία είναι δημόσια επιχείρηση. Πάντως, η επιχειρηματική ευθύνη για την ASL ανήκει στο ομόσπονδο κράτος, το οποίο καλύπτει με εγγύηση τη Norddetusche Landesbank, έναντι τυχόν οικονομικών και νομικών απαιτήσεων τρίτων, επειδή είναι ο επίσημος ιδιοκτήτης της ASL.

Η ASL εξειδικεύεται στη συντήρηση και στην προσαρμογή πολιτικών αεροσκαφών. Οι δραστηριότητες του στρατιωτικού σκέλους της πρώην μονάδας της DASA μεταφέρθηκαν σταδιακά στη μονάδα της DASA στο Manching μέχρι τις 30 Ιουνίου 1996.

Η DASA κατέβαλε στην ASL 80 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα, δεδομένου ότι θα ήταν υποχρεωμένη να χρηματοδοτήσει ένα κοινωνικό πρόγραμμα (64,5 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα) και συντάξεις (27,5 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα) σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της μονάδας στο Lemwerder. Το ποσό αυτό καταχωρήθηκε στους ισολογισμούς της ASL ως αποθεματικό, αλλά χρησιμοποιήθηκε εν μέρει για τη χρηματοδότηση της αρνητικής ταμειακής ροής που αναμενόταν κατά τη διάρκεια της αναδιάρθρωσης. Για να μπορεί η ASL να χρησιμοποιήσει τα 60 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα από το ποσό αυτό ως ρευστά διαθέσιμα, το ομόσπονδο κράτος χορήγησε στην ASL εγγύηση για να καλυφθεί το κόστος του κοινωνικού προγράμματος και οι συντάξεις μέχρι του ποσού αυτού σε περίπτωση που η εταιρεία δεν αποδειχθεί βιώσιμη.

Η DASA συμφώνησε επίσης να αναθέσει στην ASL ορισμένες συμβάσεις για την περίοδο μέχρι το 1998. Αυτές θα περιλαμβάνουν την ανανέωση και την επισκευή εξαρτημάτων στρατιωτικών αεροσκαφών, εξασφαλίζοντας έτσι εργασίες 160 000 ανθρωποωρών ανά έτος.

Κατά τη διάρκεια της αναδιάρθρωσης η ASL μείωσε το προσωπικό της από 1 200 σε 575 μέχρι την 30ή Ιουνίου 1996. Θεωρώντας μέση τιμή 80 γερμανικά μάρκα (54 δολάρια ΗΠΑ) ανά ανθρωποώρα και φόρτο εργασίας 400 000 ανά έτος, η επιχείρηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι θα είναι βιώσιμη από το 1998 και μετά, αφού προκληθούν ζημίες που θα ανέλθουν, όπως η ίδια προβλέπει, σε 16,5 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα το 1995, σε 15,3 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα το 1996 και σε 10,3 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα το 1997. Τα θετικά αποτελέσματα από το 1998 και μετά βασίστηκαν στην υπόθεση ότι η αναδιάρθρωση θα έχει περατωθεί, ότι η κατάσταση στον κλάδο της συντήρησης θα έχει βελτιωθεί και ότι οι τιμές θα έχουν τότε αυξηθεί. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αυτές που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, ο κύκλος εργασιών αναμένεται να ανέλθει σε ύψος 47,2 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων κατά το 1995, σε 63,2 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα το 1996 και σε 65 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα περίπου από το 1997 και μετά.

Προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης, οι εργαζόμενοι δέχθηκαν να μειωθεί κατά 10 % από 1ης Ιανουαρίου 1995 και επιπλέον κατά 7 % από 1ης Ιανουαρίου 1996 το τμήμα της αμοιβής τους που δεν καλύπτεται από τη συλλογική τους σύμβαση. Επιπλέον, συμφωνήθηκαν περισσότερο ευέλικτα ωράρια εργασίας μέχρι 50 ώρες εβδομαδιαίως (μαζί με το Σαββατοκύριακο, οπότε η εργασία δεν θα είχε πρόσθετη αμοιβή).

Πέραν της μείωσης του προσωπικού από 1 200 σε 575 μέχρι την 30ή Ιουνίου 1996, μειώθηκε το δυναμικό συντήρησης κατά 75 % για στρατιωτικά αεροσκάφη και κατά 30 % για πολιτικά αεροσκάφη.

Η Επιτροπή εξέτασε τα ανωτέρω μέτρα λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 92 της συνθήκης ΕΚ και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα μέτρα που έλαβε το κράτος της Κάτω Σαξονίας, δηλαδή η χορήγηση κεφαλαίου ύψους 10 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων και η μονομερής εγγύηση των 60 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων ενδέχεται να αποτελούν κρατική ενίσχυση. Η Επιτροπή διατηρούσε τότε σοβαρές αμφιβολίες κατά πόσον το καθεστώς ενίσχυσης συμπεριλαμβανόταν στις εξαιρέσεις του άρθρου 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων [1]. Για το λόγο αυτό, στις 30 Μαΐου 1995, αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2.

II

Με επιστολές στις 27 Ιουνίου 1995, 27 Σεπτεμβρίου 1995 και 29 Νοεμβρίου 1995, οι γερμανικές αρχές εξέθεσαν τις απόψεις τους επί της αποφάσεως της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 σχετικά με την ενίσχυση που χορηγήθηκε στην ASL.

Σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές, η χορήγηση κεφαλαίου από το κράτος της Κάτω Σαξονίας ύψους 10 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων δεν αποτελεί ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1, διότι οι αρχές του κράτους ενήργησαν όπως θα ενεργούσε κάθε ιδιώτης επενδυτής. Το

[1] ΕΕ C 368 της 23. 12. 1994, σ. 12.

πρόγραμμα αναδιάρθρωσης της ASL οδήγησε σε σημαντικές εξοικονομήσεις που επέτρεψαν στην ASL να έχει την ευελιξία επιχείρησης μεσαίου μεγέθους. Μειώθηκαν τα ημερομίσθια, οι μισθοί και οι πρόσθετες παροχές. Το προσωπικό μειώθηκε περαιτέρω από 782 σε 575 εργαζόμενους μέχρι την 30ή Ιουλίου 1996. Το ωράριο εργασίας έγινε περισσότερο ευέλικτο. Έγιναν ήδη διαπραγματεύσεις με γερμανικές αεροπορικές εταιρείες δυνητικούς πελάτες ενώ η κρατική εταιρεία χαρτοφυλακίου της Ινδονησίας IPTN εκδήλωσε ενδιαφέρον για την αγορά του 25,1 % της ASL. Τα παραπάνω αποτελούν ένδειξη ότι οι απώλειες θα μπορούσαν να αντισταθμιστούν στην αρχική φάση και ότι θα μπορούσαν να αναμένονται εύλογα κέρδη. Με τις προοπτικές αυτές, κάθε επενδυτής που θα ενεργούσε σύμφωνα με τις συνήθεις συνθήκες της οικονομίας της αγοράς θα κατέληγε στο συμπέρασμα ότι θα είχε συμφέρον από τη συμμετοχή του σε παρόμοια επιχείρηση. Κατά την αξιολόγηση της προοπτικής αποδοτικότητας της εταιρείας, η Επιτροπή συγκέντρωσε υπερβολικά την προσοχή της στα σχέδια που υποβλήθηκαν. Θα ήταν εκτός οικονομικής πραγματικότητας η θεώρηση ότι η συμπεριφορά ενός επιχειρηματία σε συνθήκες οικονομίας της αγοράς εξαρτάται μόνον από συγκεκριμένες προοπτικές επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των ανωτέρω σημείων, οι γερμανικές αρχές υποστήριξαν την άποψη ότι το κράτος της Κάτω Σαξονίας ενήργησε όπως θα ενεργούσε κάθε ιδιώτης επενδυτής.

Όσον αφορά τη μονομερή εγγύηση ύψους 60 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων, οι γερμανικές αρχές τόνισαν ότι αυτή επέτρεψε στην ASL να χρησιμοποιήσει το ποσό που κατέβαλε η DASA ως ρευστά διαθέσιμα χωρίς να μειώσει τις απαιτήσεις των εργαζομένων σε περίπτωση πτώχευσης της ASL ή άλλων σημαντικών μεταβολών στην επιχείρησης. Τόνισαν επίσης το γεγονός ότι η εγγύηση θα ενεργοποιείτο μόνο σε περίπτωση πτώχευσης της ASL ή σημαντικής περαιτέρω μείωσης των εργαζομένων και μόνον υπέρ των εργαζομένων της ASL όχι υπέρ της ίδιας της ASL.

Οι γερμανικές αρχές είναι πεπεισμένες ότι η ASL θα μπορούσε να καταστεί κερδοφόρα. Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 1995, η ASL πέτυχε μέση τιμή 90,91 γερμανικά μάρκα σύνολο 375 000 ανθρωποωρών (συντήρηση: 165 000 ανθρωποώρες με 70 γερμανικά μάρκα ανά ανθρωποώρα, τμήμα εξαρτημάτων: 110 00 ανθρωποώρες με 120 γερμανικά μάρκα ανά ανθρωποώρα). Η παραγωγική ικανότητα της ASL χρησιμοποιήθηκε πλήρως. Η εταιρεία δεν ήταν μάλιστα σε θέση να ανταποκριθεί σε νέες παραγγελίες. Κατά το 1995 οι αναμενόμενες παραγγελίες αντιστοιχούσαν σε 500 000 ανθρωποώρες υπερβαίνοντας τις προβλέψεις τόσο του μελετητή όσο και της ASL κατά 25 %. Επιπλέον, η ASL επηρεάσθηκε λιγότερο από την ισοτιμία του δολαρίου έναντι του γερμανικού μάρκου, διότι το 70 % των εργασιών ASL πραγματοποιήθηκαν με βάση το γερμανικό μάρκο.

Τα αποτελέσματα χρήσης του Οκτωβρίου 1995 που υποβλήθηκαν από τις γερμανικές αρχές, εμφάνισαν συνολικό κύκλο εργασιών 73 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων κατά το 1995, δηλαδή 50 % υψηλότερο από τις προβλέψεις της ίδιας της ASL και 100 % υψηλότερο από τις προβλέψεις του μελετητή, εώ οι προβλεπόμενες ζημίες ανήλθαν σε 15 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα, ελαφρώς χαμηλότερες από το προβλεπόμενο ύψος των 16,5 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων.

III

Στις 26 Ιανουαρίου 1996, η Επιτροπή με επιστολή της κοινοποίησε στις γερμανικές αρχές τις παρατηρήσεις των λοιπών ενδιαφερομένων, ενός γερμανού και ενός δανού ανταγωνιστή, τις οποίες έλαβε ύστερα από τη δημοσίευση της απόφασης της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία [1].

Ο γερμανός ανταγωνιστής τόνισε ότι η αγορά αναφοράς για τις δραστηριότητες της ASL είναι και θα παραμείνει αγορά που χαρακτηρίζεται, για τα επόμενα 5 έως 8 έτη τουλάχιστον, από μεγάλη προσφορά με πλεονάζον δυναμικό εκτιμώμενο σε 30 %. Επομένως, μια εταιρεία συντήρησης αεροσκαφών θα χρειαζόταν αρκετές συμβάσεις με αεροπορικές εταιρείες προκειμένου να επιβιώσει. Οι μεγάλες αεροπορικές εταιρείες διαθέτουν δικές τους εγκαταστάσεις συντήρησης και συνήθως βελτιστοποιούν τη χρήση των κεφαλαίων κατά την απασχόληση του προσωπικού τους με την παροχή υπηρεσιών σε μικρότερες αεροπορικές εταιρείες, οι οποίες δεν πραγματοποιούν επενδύσεις σε εγκαταστάσεις συντήρησης λόγω της υφιστάμενης μεγάλης προσφοράς στην αγορά. Επειδή η ASL δεν διαθέτει δικό της στόλο αεροσκαφών ή κάποια ειδική σχέση με μεγάλη αεροπορική εταιρεία, εξαρτάται εξολοκλήρου από τη σύναψη συμβάσεων. Ο γερμανός ανταγωνιστής τόνισε επίσης ότι η ASL ανήγγειλε κατά το τέλος του 1995 ότι έχει στόχο κόστος που αντιστοιχεί σε λιγότερο από 100 γερμανικά μάρκα ανά ανθρωποώρα. Πάντως, η ASL, προσέφερε τις υπηρεσίες της σε τιμές ανθρωποώρας οι οποίες ήταν μέχρι 25 % χαμηλότερες από τον εν λόγω στόχο. Αυτή η συμπεριφορά στην αγορά κατέστη δυνατή μόνο λόγω της χορήγησης κεφαλαίων από το ομόσπονδο κράτος της Κάτω Σαξονίας, που, δεδομένης της κατάστασης στην αγορά, ουδείς ιδιώτης επενδυτής θα ήταν διατεθειμένος να χορηγήσει.

Ο δανός ανταγωνιστής εξέφρασε την ανησυχία του για την ενίσχυση υπέρ της ASL και τόνισε ότι η εν λόγω ενίσχυση αντιπροσωπεύει απαράδεκτη στρέβλωση του ανταγωνισμού σε μια ήδη κορεσμένη αγορά.

IV

Στις 21 Φεβρουαρίου 1996 με επιστολή, οι γερμανικές αρχές απάντησαν στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν οι τρίτοι ενδιαφερόμενοι.

Τόνισαν ότι, αντίθετα προς τις παρατηρήσεις του ενός ανταγωνιστή, η ASL κατόρθωσε να δημιουργήσει πελατεία αποτελούμενη από αρκετές γερμανικές αεροπορικές εταιρείες. Έλαβε συνολικά 31 παραγγελίες από 4 αεροπορικές εταιρείες (δύο γερμανικές, μία δανική και μία ισλανδική). Η ASL προσέφερε στις εν λόγω αεροπορικές εταιρείες τις υπηρεσίες της σε τιμές της παγκόσμιας αγοράς. Συγχρόνως η ASL διαπραγματεύθηκε με άλλες αεροπορικές εταιρείες προκειμένου να αυξήσει την πελατεία της μεταξύ των γερμανικών αεροπορικών εταιρειών.

[1] ΕΕ C 295 της 10. 11. 1995, σ. 17.

Οι γερμανικές αρχές ανέφεραν επίσης ότι κατά το 1995, η ASL έλαβε παραγγελίες που αντιστοιχούν σε 537 000 ανθρωποώρες, δηλαδή 34 % περισσότερες από τις προβλέψεις του μελετητή και ότι πέτυχε κύκλο εργασιών 80 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων. Οι ζημίες λειτουργίας ανήλθαν μόνο σε 10 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα, ενώ για το 1996 εκτιμώνται μάλιστα σε 7 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα.

Επιπλέον, τόνισαν ότι η ASL συνέχισε να μειώνει το κόστος της, το οποίο το 1995 ανερχόταν σε 125 γερμανικά μάρκα ανά ανθρωποώρα, και ότι μπορεί να επιτευχθεί πρόσθετη μείωση σε 100 γερμανικά μάρκα περίπου με την περαιτέρω μείωση του προσωπικού (σε 575) κατά το 1996.

Όσον αφορά τη μονομερή εγγύηση, οι γερμανικές αρχές τόνισαν και πάλι ότι το κράτος της Κάτω Σαξονίας ανέλαβε δεσμεύσεις μόνο έναντι των εργαζομένων σε περίπτωση πτώχευσης της ASL και όχι έναντι της επιχείρησης. Η μονομερής εγγυοδοσία δεν περιλαμβάνει την υποχρέωση χορήγησης κεφαλαίου στην επιχείρηση.

V

Τον Ιούλιο του 1996 η Επιτροπή ενέκρινε αίτημα των γερμανικών αρχών για την αναβολή της τελικής απόφασης διότι εκπονείτο νέο σχέδιο για την ASL σύμφωνα με το οποίο θα ιδιωτικοποιείτο εκ νέου και οι νέοι επενδυτές θα αναλάμβαναν πλήρως τον επιχειρηματικό κίνδυνο.

Στις 4 Οκτωβρίου 1996, με επιστολή οι γερμανικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή δύο επιστολές προθέσεων. Στην πρώτη επιστολή η κρατική εταιρεία χαρτοφυλακίου της Ινδονησίας IPTN εκδήλωνε το ενδιαφέρον της για την αγορά του 25,1 % της ASL, ενώ στη δεύτερη επιστολή, όμιλος αποτελούμενος από τρεις ιδιώτες επενδυτές εκδήλωνε το ενδιαφέρον του για την αγορά του υπολοίπου 74,9 %. Επιπλέον, μετά την αγορά των μετοχών, ήταν επίσης διατεθειμένοι να χορηγήσουν στην ASL ίδιο κεφάλαιο ύψους 10 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων μέσω χρηματοδοτικής εταιρείας.

Οι συμβάσεις ιδιωτικοποίησης επρόκειτο να υπογραφούν στο τέλος Οκτωβρίου του 1996.

Οι γερμανικές αρχές ανέφεραν επίσης ότι η ASL δεν ήταν σε θέση να χρησιμοποιήσει το σύνολο των 80 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων που χορήγησε η DASA ως ρευστά διαθέσιμα, διότι ήδη κατά το 1994 η ASL ήταν υποχρεωμένη να καταβάλει στη DASA 35 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα προκειμένου να καλύψει το κόστος του κοινωνικού προγράμματος για τους εργαζόμενους που παρέμειναν στη DASA. Επιπλέον, η ASL έπρεπε, σύμφωνα με το κοινωνικό περίγραμμα, να διαθέσει επιπλέον 6 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα για να καλύψει απαιτήσεις των 250 δικών της εργαζομένων οι οποίοι απολύθηκαν. Τέλος, η ASL ήταν υποχρεωμένη να πληρώσει το 1994 στη DASA 9 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα επιπλέον για μεταβιβασθέντα αποθέματα.

Έτσι, από τα αρχικά 80 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα παρέμειναν στην ASL μόνο 30 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα ως ρευστά αποθεματικά.

Ύστερα από αίτημα της Επιτροπής οι γερμανικές αρχές υπέβαλαν στις 6 Νοεμβρίου 1996 αντίγραφα των συμβάσεων ιδιωτικοποίησης καθώς και των πλέον προσφάτων αποτελεσμάτων χρήσης της ASL.

Η ASL πουλήθηκε, σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές, στις 31 Οκτωβρίου 1996. Εντούτοις δεν προχώρησε η αγορά του 25,1 % του μετοχικού κεφαλαίου της ASL από την IPTN, διότι η IPTN επεδίωξε πρόσθετες εγγυήσεις όσον αφορά τη ρευστότητα της ASL και το μετοχικό κεφάλαιο, τις οποίες το ομόσπονδο κράτος της Κάτω Σαξονίας αρνήθηκε να χορηγήσει.

Πάντως, οι διαπραγματεύσεις με τον ιδιωτικό επενδυτικό όμιλο ο οποίος ήταν διατεθειμένος να αποκτήσει το 100 % του μετοχικού κεφαλαίου της ASL, ήταν επιτυχείς. Η ASL πουλήθηκε στην συμβολική τιμή του 1 γερμανικού μάρκου, η οποία σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές, ήταν η συνήθης τιμή μιας εταιρείας η οποία αναμενόταν να εμφανίσει ζημίες το 1996 και 1997 και αναμενόταν να γίνει κερδοφόρος μόνο προς το τέλος του 1997. Οι αγοραστές σχεδίαζαν να χορηγήσουν μέσω της PVV GmbH, εταιρείας που ανήκει εξ ολοκλήρου στον όμιλο των αγοραστών, δάνειο ύψους 10 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων προκειμένου να αυξήσουν το μετοχικό κεφάλαιο της ASL. Οι γερμανικές αρχές τόνισαν ότι το εν λόγω δάνειο θα χρηματοδοτηθεί πλήρως από τους επενδυτές χωρίς κρατική συμμετοχή. Η μόνη προϋπόθεση ήταν να μην αποσύρει το ομόσπονδο κράτος της Κάτω Σαξονίας τα κεφάλαια που χορήγησε στην εταιρεία.

Στα πλαίσια της πώλησης της ASL, το ομόσπονδο κράτος της Κάτω Σαξονίας απέσυρε την εγγύηση ύψους 60 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων που αφορά το κοινωνικό πρόγραμμα για τους εργαζόμενους της ASL σε περίπτωση πτώχευσης της ASL. Δήλωσε επίσης ότι δεν πρόκειται να αναλάβει περαιτέρω οικονομικές υποχρεώσεις έναντι της ASL.

Τα αποτελέσματα χρήσης που υπέβαλαν οι γερμανικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι η ASL παρουσίασε ζημίες κατά το 1996 που υπολογίζονται σε 8 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα. Από τον συνημμένο προϋπολογισμό προκύπτει ότι η ASL θα είχε αναλώσει μέχρι το τέλος του 1996 όλα τα ρευστά αποθεματατικά της και, για το λόγο αυτό, θα χρειαζόταν επειγόντως την εισροή νέων κεφαλαίων προκειμένου να καλύψει τις ζημίες οι οποίες αναμένονται προτού η επιχείρηση καταστεί κερδοφόρος στο τέλος του 1997.

Οι γερμανικές αρχές στην απάντησή τους στις 22 Νοεμβρίου 1996 και 16 Δεκεμβρίου 1996, ύστερα από περαιτέρω αίτημα της Επιτροπής για παροχή πληροφοριών, ανέφεραν ότι οι ιδιώτες επενδυτές θα χρηματοδοτήσουν την παροχή κεφαλαίου ύψους 10 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων εξ ολοκλήρου από δικούς τους πόρους και ότι στο μέλλον δεν θα συμμετείχε καμία δημόσια επιχείρηση. Επιπλέον, το δάνειο ύψους 10 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων που χορήγησαν οι αγοραστές σύμφωνα με το γερμανικό εταιρικό δίκαιο, αντικαθιστά μετοχικό κεφάλαιο και, συνεπώς, δεν θα μπορούσε να εξασφαλιστεί με τα στοιχεία ενεργητικού της ASL. Αποτέλεσμα αυτού θα ήταν η απώλεια του εν λόγω ποσού σε περίπτωση πτώχευσης της ASL. Το δάνειο επρόκειτο να χορηγηθεί για περίοδο 10 ετών με ετήσιο επιτόκιο 6 %, και διετή περίοδο χάριτος. Οι γερμανικές αρχές υπέβαλαν επίσης αντίγραφα των πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου της ASL, τον ελεγμένο ισολογισμό του 1995 και μηνιαίες εκθέσεις διαχείρισης για το 1996.

VI

Με την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 επιβεβαιώθηκε η άποψη της Επιτροπής ότι τα μέτρα που έλαβε το ομόσπονδο κράτος της Κάτω Σαξονίας πρέπει να θεωρούνται ως κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

Όσον αφορά τη χορήγηση κεφαλαίων ύψους 10 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων από το ομόσπονδο κράτος της Κάτω Σαξονίας, συμπεραίνεται ότι η χορήγηση κεφαλαίου προκειμένου να εξακολουθήσει μία ζημιογόνος δραστηριότητα με τη μορφή νέου νομικού προσώπου αποτελεί κρατική ενίσχυση. Τούτο υποστηρίχθηκε από την Επιτροπή ήδη κατά την ανακοίνωσή της του 1984 (1). Το γεγονός ότι το ομόσπονδο κράτος της Κάτω Σαξονίας δεν είναι ο άμεσος ιδιοκτήτης αλλά ότι εγγυήθηκε στην Norddeutsche Landesbank για τυχόν επιπτώσεις που θα είχε η τράπεζα λόγω του ότι ήταν ιδιοκτήτης, δεν μεταβάλλει τίποτα στην εκτίμηση αυτή. Ο επίσημος ιδιοκτήτης του μετοχικού κεφαλαίου της ASL είναι η DURUM, επιχείρηση με έδρα τη Ζυρίχη, 100 % θυγατρική της Norddeutsche Bank/Girozentrale. Η Norddeutsche Bank/Girozentrale αποτελεί δημόσια επιχείρηση, οι μετοχές της οποίας ανήκουν στα ομόσπονδα κράτη της Κάτω Σαξονίας (50 %), και το κράτος Σαξονία-Άνχαλτ (10 %), στην Niedersächsischer Sparkassen- und Giroverband ο οποίος ανήκει στην τοπική αυτοδιοίκηση (33,33 %), και στον Zweckverband der Sparkassen Sachsen-Anhalt (6,67 %).

Εφαρμόζοντας την αρχή του επενδυτή που δραστηριοποιείται στην οικονομία της αγοράς, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ένας σώφρων επενδυτής δεν θα είχε ενεργήσει κατά τον τρόπο που ενήργησε το ομόσπονδο κράτος της Κάτω Σαξονίας από το 1994 (2). Και από τις δύο προβλέψεις για την ASL που συνέταξαν οι σύμβουλοι και κατόπιν τροποποιήθηκαν από τη νέα διοίκηση της ASL και οι οποίες υποβλήθηκαν στην Επιτροπή από τις γερμανικές αρχές πριν από την κίνηση της διαδικασίας προκύπτει ότι οι ζημίες που θα πραγματοποιηθούν κατά τα τρία πρώτα έτη δεν θα αντισταθμιστούν εξ ολοκλήρου κατά τα επόμενα έτη.

Η μονομερής εγγύηση ύψους 60 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων επίσης αποτελεί ενίσχυση. Η DASA χορήγησε στην ASL 80 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα με αντάλλαγμα την απαλλαγή της από υποχρεώσεις ύψους 92 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων για συντάξεις και για το κοινωνικό πρόγραμμα που θα έπρεπε να καταβάλει εάν το εργοστάσιο στο Lemwerder έκλεινε τελείως. Μολονότι δεν υφίσταται νομική σχέση μεταξύ της σύμβασης ASL/DASA σχετικά με την παροχή 80 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων και η ASL δεν είναι εκ του νόμου υποχρεωμένη να εγγράψει το ποσό αυτό στα αποθεματικά, είναι βέβαιο ότι ο εργαζόμενοι θα προτιμούσαν να δεχθούν τα χρήματα της DASA αντί να μεταβιβασθούν στην ASL εφόσον δεν ήταν πεπεισμένοι ότι οι εν λόγω απαιτήσεις τους δεν θα ικανοποιηθούν. Έτσι, υφίσταται σαφής πραγματική σχέση μεταξύ της εγγύησης και της δυνατότητας χρήσης των 60 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων ως ρευστά αποθεματικά. Η εγγύηση επέτρεπε να μην ζητήσουν αμέσως οι εργαζόμενοι την αποζημίωσή τους από την DASA. Για το λόγω αυτό, η DASA ως ιδιωτική εταιρεία ήταν σε θέση να παρέχει στην ASL πόρους τους οποίους θα ήταν υποχρεωμένη να καταβάλει οπωσδήποτε. Ταυτοχρόνως, δεν υπήρχε νομική υποχρέωση της ASL να θέσει το εν λόγω ποσό στο αποθεματικό διότι οι εργαζόμενοι, εν τω μεταξύ απορροφήθηκαν από την ASL και γνωρίζοντας καλά ότι το εν λόγω ποσό δεν θα χαθεί, ανέβαλαν τις απαιτήσεις τους σχετικά με το κοινωνικό πρόγραμμα. Στο πλαίσιο αυτό, οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων αναφέρουν ότι: «οι υποχρεώσεις που έχει μία εταιρεία βάσει του εργατικού δικαίου ή των συλλογικών συμβάσεων με τα εργατικά σωματεία όσον αφορά τις αποζημιώσεις λόγω απόλυσης ή/και συντάξεις πρόωρης συνταξιοδότησης αποτελούν μέρος των συνήθων εξόδων μιας επιχείρησης τα οποία η εταιρεία πρέπει να καταβάλει από ίδιους πόρους. Κατά συνέπεια, κάθε κρατική εισφορά στα εν λόγω έξοδα πρέπει να θεωρείται ενίσχυση. Αυτό ισχύει ανεξάρτητα από το εάν οι πληρωμές πραγματοποιούνται άμεσα στην εταιρεία ή αν χορηγούνται μέσω κυβερνητικού φορέα στους εργαζόμενους» (σημείο 3.2.5 των οδηγιών). Κατά συνέπεια, η εγγύηση συνιστά σαφώς ενίσχυση.

Επιπλέον η επιτυχία του προγράμματος αναδιάρθρωσης της ASL βασίζεται κυρίως στην εξέλιξη εξωτερικών παραγόντων όπως η εξέλιξη της ισοτιμίας δολαρίου/μάρκου και στην απόκτηση πελατείας που κατά 75 % αποτελείται από γερμανικές αεροπορικές εταιρείες, για τους οποίους παράγοντες η εταιρεία δεν ασκεί ιδιαίτερη επιρροή και οι οποίοι, συνεπώς, σύμφωνα με το σημείο 3.2.2i των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων δεν θα πρέπει να αποτελούν τη βάση για ένα βιώσιμο σχέδιο αναδιάρθρωσης. Η Επιτροπή διατηρεί συνεπώς αμφιβολίες κατά πόσον τα μέτρα αναδιάρθρωσης τη στιγμή που αποφασίσθηκαν και χορηγήθηκε η ενίσχυση θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως επαρκή για να αποκαταστήσουν τη βιωσικότητα της επιχείρησης.

Αφετέρου, η Επιτροπή αποδέχεται ότι η ASL, ενώ εφήρμοζε το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης, είχε πολύ μεγαλύτερη επιτυχία απ' όσο η ίδια προέβλεπε. Τα στοιχεία που παρείχαν οι γερμανικές αρχές επιβεβαιώνουν ότι η ASL παρουσίασε ζημίες κατά το 1995 και το 1996 με πτωτικό αριθμό. Κατά το 1995 οι ζημίες ανήλθαν σε 14,514 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα και ήταν μάλιστα κατά 2 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα χαμηλότερες από τα 16,5 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα ζημίες που είχε προβλέψει η ίδια. Ο κύκλος εργασιών ύψους 77,952 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων υπερέβη τις προβλέψεις της κατά 30 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα. Κατά το 1996, η ASL μείωσε τις ζημίες σε 7,934 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα, ποσό που αποτελεί περίπου το 50 % των ζημιών που προέβλεπε η ίδια η εταιρεία υπολογιζόμενες σε 15,3 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα. Ο αναμενόμενος κύκλος εργασιών των 69,018 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων υπερέβη επίσης την αρχική πρόβλεψη κατά 6 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα. Επιπλέον, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρείχαν οι γερμανικές αρχές, η ASL πέτυχε σχεδόν τις τιμές που αναμενόταν να επιτύχει και τις οποίες, σύμφωνα με το συμπέρασμα του συμβούλου, δεν θα ήταν σε θέση να επιτύχει. Η ASL, λόγω των μέτρων εξοικονόμησης, ήταν σε θέση να μειώσει το κόστος της από 125 γερμανικά μάρκα ανά ανθρωποώρα σε περίπου 100 γερμα-

(1) Εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΟΚ σχετικά με επιχειρήσεις χαρτοφυλακίου του Δημοσίου (Δελτίο ΕΚ 9-1984).
(2) Εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΟΚ και της οδηγίας 80/723/ΕΟΚ της Επιτροπής επί των δημοσίων επιχειρήσεων στον κλάδο της μεταποίησης (ΕΕ C 307 της 13. 11. 1993, σ. 3).

νικά μάρκα ανά ανθρωποώρα. Έτσι, δεν απέχει πλέον πολύ από τις τιμές της ανθρωποώρας που ισχύουν στην αγορά γαι τις υπηρεσίες της.

Όλες αυτές οι εξελίξεις μπορεί να οφείλονται σε βελτίωση της κατάστασης στον κλάδο συντήρησης αεροσκαφών, στον οποίο το πλεονάζον δυναμικό εκτιμάται σε 25-30 %. Η ευρωπαϊκή αεροναυπηγική βιομηχανία στο σύνολό της πέτυχε θεαματική αύξηση κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1980, αλλά επηράστηκε από έντονη ύφεση μετά το 1990 η οποία οφείλεται στη γενική οικονομική κρίση και, όσον αφορά το στρατιωτικό σκέλος του κλάδου, στην «πολιτική της ύφεσης». Η άμεση κατανάλωση εξοπλισμού αεροναυπηγικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση μειώθηκε κατά 14 % μεταξύ του 1990 και του 1992. Κατά το 1993, το πλεονάζον δυναμικό του κλάδου των αεροπορικών γραμμών μαζί με την συνεχιζόμενη μείωση των προϋπολογισμών άμυνας εξακολούθησαν να προκαλούν μείωση της δραστηριότητας του αεροναυπηγικού κλάδου της ΕΕ. Η παραγωγή μειώθηκε κατά 7,4 % κατ' αξία, με μειούμενη εγχώρια ζήτηση και σταθερές εξαγωγές. Ο κλάδος μείωσε αντίστοιχα το δυναμικό κατά την περίοδο αυτή. Σύμφωνα με πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή (Panorama of EU Industry 1995/96) πρέπει, πάντως, να αναφερθεί ότι το προηγούμενο πλεονάζον δυναμικό στον κλάδο της αεροναυπηγικής φαίνεται στο σύνολό του ότι μειώθηκε και αναμένεται ότι σταδιακά θα επιταχυνθεί η ανάπτυξη της παραγωγής στον εν λόγω κλάδο διότι η παγκόσμια οικονομική ανάκαμψη της παραγωγής στον εν λόγω κλάδο διότι η παγκόσμια οικονομική ανάκαμψη και η ανάγκη αντικατάστασης των παλαιών αεροσκαφών θα διατηρήσουν τη δραστηριότητα, ιδιαίτερα όσον αφορά τα ιδιωτικά αεροσκάφη και τα ελικόπτερα. Η ανάκαμψη αυτή θα έχει βεβαίως επιπτώσεις και στον κλάδο συντήρησης αεροσκαφών.

Επίσης, από το γεγονός ότι η ASL ιδιωτικοποιήθηκε και πάλι, φαίνεται ότι οι προβλέψεις της ASL ήταν ρεαλιστικές και θεωρείται εύλογο ότι η εταιρεία, μετά από πρόσθετες ζημίες στις αρχές του 1997 θα καταλήξει σε σημείο ισορροπίας προς το τέλους του έτους αυτού. Οι επενδυτές θα αγόραζαν την εταιρεία στη συμβολή τιμή του ενός γερμανικού μάρκου μόνο. Πάντως, θα χορηγήσουν δάνειο ύψους 10 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων το οποίο, όπως επιβεβαιώνουν οι γερμανικές αρχές, θα χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου από δικούς τους πόρους και το οποίο θα παρέχει στην εταιρεία ρευστά διαθέσιμα μέχρις ότου φθάσει σε σημείο ισορροπίας. Οι γερμανικές αρχές επιβεβαίωσαν επίσης ότι το δάνειο αυτό, σε περίπτωση πτώχευσης της εταιρείας, ισοδυναμεί, σύμφωνα με το γερμανικό εταιρικό δίκαιο με εισφορά ιδίου κεφαλαίου, οπότε με τον τρόπο αυτό χάνεται για τους επενδυτές. Τούτο αποδεικνύει ότι οι επενδυτές έχουν εμπιστοσύνη στο μέλλον της ASL, στην αποκατάσταση της αποδοτικότητας της ASL για την οποία, εφόσον χρειαστεί, θα λάβουν πρόσθετα μέτρα αναδιάρθρωσης. Διαφορετικά δεν θα ήταν διατεθειμένοι να χορηγήσουν στην εταιρεία ποσό του ύψους αυτού εξ ιδίων πόρων. Με παραπάνω προϋποθέσεις η Επιτροπή δεν δύναται να τεκμηριώσει την απουσία προοπτικών βιωσιμότητας της εταιρείας και να εμποδίσει ιδιωτικό κεφάλαιο να αγοράσει μια εταιρεία η οποία λειτουργεί με το σύνολο της δυναμικότητάς της και μάλιστα με σημεία συμφόρησης της παραγωγής.

Επιπλέον, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι γερμανικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι δεν θα υπάρξει πλέον δημόσια χρηματοδότηση της εταιρείας. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται ότι η ASL θα είναι υποχρεωμένη να ενεργεί στην αγορά ως ιδιωτική εταιρεία και δεν θα είναι σε θέση να προκαλεί στρέβλωση του ανταγωνισμού λόγω της δημόσιας χρηματοπιστωτικής υποστήριξης.

Επιπλέον, σύμφωνα με την επιστολή των γερμανικών αρχών στις 6 Νοεμβρίου 1996, απεσύρθη η εγγύηση και έτσι δεν θα έχει καμία επίπτωση στις μελλοντικές δραστηριότητες της ASL.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω εξάγεται το συμπέρασμα ότι η βιωσιμότητα της εταιρείας θα αποκατασταθεί χωρίς πρόσθετη δημόσια χρηματοπιστωτική υποστήριξη.

Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί υπόψη η σαφής μείωση του δυναμικού. Η ικανότητα συντήρησης αεροσκαφών μειώθηκε κατά 75 % για στρατιωτικά και 30 % για πολιτικά αεροσκάφη. Σε ανθρωποώρες για πολιτικά αεροσκάφη η μείωση ήταν 33 %, ενώ το αντίστοιχο ανθρώπινο δυναμικό μειώθηκε κατά 50 %.

Έτσι η μείωση της παραγωγικής ικανότητας που πραγματοποίησε η ASL αντιστοιχεί και μάλιστα υπερβαίνει το συνεχιζόμενο πλεονάζον δυναμικό στην αγορά συντήρησης αεροσκαφών.

Όσον αφορά την αναλογία μεταξύ της ενίσχυσης και της χρηματοπιστωτικής συμβολής του επενδυτή, εξάγεται το συμπέρασμα ότι ο χρηματοπιστωτικός κίνδυνος του επενδυτή δεν είναι αμελητέος ως προς τη σχετική ενίσχυση. Οι επενδυτές ανέλαβαν μια επιχείρηση της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο έχει εξαντληθεί. Σε περίπτωση αποτυχίας του σχεδίου τους θα χαθούν 10 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα από δικά τους ιδιωτικά κεφάλαια για τα οποία έχουν πλήρη ευθύνη.

Τέλος, κατά την αξιολόγηση των μέτρων αναδιάρθρωσης υπέρ της ASL, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ASL είναι εγκατεστημένη σε περιοχή η οποία τώρα είναι επιλέξιμη για περιφερειακή ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 σημείο γ) της συνθήκης ΕΚ και στην οποία το κλείσιμο μιας σημαντικής επιχείρησης όπως η ASL θα οδηγήσει σε πρόσθετη αύξηση της ανεργίας χωρίς προοπτικές αντικατάστασης.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιωσιμότητα της ASL φαίνεται να έχει αποκατασταθεί, ότι υπήρξε σημαντική μείωση της παραγωγικής ικανότητας, ότι υπάρχει σημαντική χρηματοπιστωτική συμβολή των επενδυτών στην αναδιάρθρωση και το γεγονός ότι αυτή είναι η πρώτη αναδιάρθρωση της ASL με τη βοήθεια ιδιωτικών πόρων, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τόσο η εισφορά κεφαλαίων ανερχόμενη σε 10 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα και η εν τω μεταξύ απόσυρση της εγγύησης υπέρ των εργαζομένων της ASL ύψους 60 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων που παρείχε το ομόσπονδο κράτος της Κάτω Σαξονίας μπορούν να γίνουν δεκτά ως εξαιρέσεις του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) σε συνδυασμό με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη το συνεχιζόμενο πλεονάζον δυναμικό στον κλάδο συντήρησης αεροσκαφών, πάντως, η έγκριση της ενίσχυσης πρέπει να συνδέεται με ορισμένους όρους προκειμένου να αποτραπεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού από την ASL με δημόσιους πόρους.

Για το σκοπό αυτό πρέπει να εξασφαλιστεί ότι για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών οι γερμανικές αρχές δεν θα χορηγήσουν ad hoc ενίσχυση λειτουργίας ή ad hoc ενίσχυση για τη χρηματοδότηση σχεδίων αύξησης του δυναμικού της εταιρείας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τόσο η εισφορά κεφαλαίου ύψους 10 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων και η εν τω μεταξύ αποσυρθείσα μονομερής εγγύηση ύψους 60 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων που χορήγησε το ομόσπονδο κράτος της Κάτω Σαξονίας στην επιχείρηση Aircraft Services Lemwerder GmbH (ASL), αποτελούν παράνομη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ διότι δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή πριν από τη χορήγησή τους.

Οι ενισχύσεις πάντως, συμφωνούν με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων και κατά συνέπεια είναι συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συμφωνίας ΕΟΧ, υπό τον όρο ότι οι γερμανικές αρχές μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001 δεν θα χορηγήσουν ad hoc ενίσχυση που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας της ASL ή την κάλυψη τυχόν ζημιών.

Άρθρο 2

Οι γερμανικές αρχές ενημερώνουν την Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης για τα μέτρα που έλαβαν ώστε να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 12 Μαρτίου 1997.

Για την Επιτροπή

Karel VAN MIERT

Μέλος της Επιτροπής